

Bogár László: Szabad áramlás?

2013 november 21. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Az európai integráció az ötvenes évek kezdete óta a termelési tényez?k mozgásának liberalizálására alapozta stratégiáját. Ezt fejezi ki a híres „négy szabadság” formula, ami az áruk, a szolgáltatások, a t?ke és a munkaer? szabad áramlására épül.

Mostanában azonban sokasodnak azok a jelek, amelyek arra utalnak, hogy aligha kerülhet? el e „szent” alapelvek igen alapos felülvizsgálata.

Erre utal az a nagy port kavaró nyilatkozat, amelyet az angol Munkáspárt egyik vezet?je tett, s amely az egész Európai Unión belül élénk vitákat keltett. *„Látványos hiba volt az EU-szabályok által lehet?vé tett átmeneti korlátozások nélkül beengedni Nagy-Britanniába a közép- és kelet-európai új uniós tagállamok munkavállalóit* – írta Jack Straw, a brit Munkáspárt egyik legtekintélyesebb veterán politikusa, aki a 2004-es EU-b?vítés idején külügyminiszter, el?tte pedig belügyminiszter volt. – Jó szándékú politika volt, amelyet végül totálisan elrontottunk.

Az egyik látványos hiba, amelynek magam is részese voltam – bár nem egyedül –, az volt, hogy feloldottuk az átmeneti korlátozásokat az EU-ba 2004 közepén felvett kelet-európai országokkal, például Lengyelországgal és Magyarországgal szemben” – írta a jelenleg alsóházi képvisel?ként politizáló Straw. A munkáspárti honatya elismerte, hogy a kés?bbi fejlemények nyomán teljesen alkalmatlannak bizonyult az akkoriban egyébként megalapozottnak tartott kutatásra épül? brit belügyminisztériumi el?rejelzés, amely évi 5-13 ezerre becsülte az új EU-tagállamokból Nagy-Britanniába érkez? munkavállalók várható számát. Tekintettel arra, hogy például 2010-ben a nettó bevándorlás ezekb?l az országokból megközelítette a negyedmillió f?t, újra kell fogalmazni az eddig követett stratégiát. Straw a korabeli munkáspárti brit kormány eddigi legmagasabb rangú egykori tagja, aki súlyos hibának min?sítette a kelet-európai munkavállalók korlátozás nélküli beengedését a 2004-es EU-b?vítés után.

A Labour Party jelenlegi vezet?je és miniszterelnök-jelöltje, Ed Miliband is kijelentette nemrégiben, hogy a Munkáspárt ma már nem engedné be korlátozás nélkül a közép- és kelet-európai EU-tagállamokból érkez? munkavállalókat. Nagy-Britannia volt egyébként a legnagyobb olyan nyugati EU-tagország, amely 2004-ben a lehetséges átmeneti korlátozásokkal egyáltalán nem élve, azonnal megnyitotta munkapiacát az akkor uniós taggá vált nyolc közép- és kelet-európai ország, köztük Magyarország el?tt. A Munkáspárthoz közeli Demos londoni kutatóm?hely néhány hete közzétett tanulmánya szerint a 2004-es EU-b?vítés utáni hét évben csaknem 1,5 millió munkavállaló érkezett a keleti tagállamokból Nagy-Britanniába, és közülük egymilliónyian tartósan letelepedtek ott. Az elemzés szerint „ez volt a legnagyobb békeid?beli népvándorlás az európai történelemben”. Visszatekintve egyértelm? hiba volt eltekinteni az uniós szabályok által engedélyezett hétévi átmeneti korlátozás alkalmazásától – áll a Demos tanulmányában.

A történet persze csak a „jéghegy csúcsa”, de számos jel utal arra, hogy a termelési tényez?k liberalizálása kezelhetetlen problémák okozójává válik, és nemcsak hogy nem járt a feltételezett pozitív következményekkel, de még súlyosbította is az egyébként sem túl jó helyzetet. Várható fordulat volt. Méghozzá azért, mert a liberalizálás

egy eleve igen súlyos egyenl?tlenségekkel terhelt indulóállapot esetében a „nagyoknak” és „gazdagoknak” kedvez általában. Ha a t?ke szabadon mozoghat, akkor értelemszer?en el is kezd áramlani arrafelé, ahol alacsonyabbak a költségek, vagyis kisebbek a bérek és az adóterhek, és ahol nincsenek bonyolult, csak jelent?s áldozatokkal betartható szabályok. Azonban az is kiszámítható volt, hogy ha például az angol transznacionális t?ke az alacsony bérek miatt jön Magyarországra, akkor el?bb vagy utóbb az alacsony szinten konzervált magyar bérek következtében a magyar munkavállalók egyre nagyobb hányada viszont elmegy innen, például éppen Angliába. Vegyük észre, hogy a t?ketulajdonosok érdekei maradéktalanul teljesülnek, ám az összes többi szerepl? valamilyen mértékben vesztese lesz a folyamatnak.

Az angol állam és annak polgárai mindenképpen, de valójában a magyar állam és polgárai, de talán még maguk a ködös Albionba kitelepül? magyarok is. A t?ke ugyanis extraprofitra tesz szert azokban az országokban, ahová éppen azért települ, hogy az alacsony bér és egyéb költségek nyomán ezt a profitot realizálja. Közben az „anyaországok” államai és állampolgárai (akinek zöme munkavállaló) kiszolgáltatott helyzetbe kerülnek, hisz a t?ke távozása miatt csökken munkaalkalom, ráadásul az egyre kevesebb munkahelyet is inkább azok a bevándorlók fogják olcsón betölteni, akik éppen azért jöttek el abból az országból, ahová a t?ke ment, hogy magasabb jövedelmet érjenek el.

Az állam egyre deficitesebb lesz, s ebben az öngerjeszt? folyamatban tovább romlik a helyzet. Hasonló lepusztulás veszi kezdetét a t?ke „célállomásaként” m?köd? államban is. Ráadásul a szegény országból elvándorló munkaer? számára a magasabb bér nem képes ellensúlyozni azokat az egyéb anyagi, fizikai, lelki, erkölcsi és szellemi veszteségeket, amelyeket ez a lét okoz. A kör bezárul, és újra kiderül, hogy a „szabad áramlás” csak a már egyébként is éppen elég nagy hatalmú szerepl?k hatalmát növeli a többi szerepl? rovására. Talán épp ideje, hogy szakítsunk ezekkel a pusztító elvekkel és a rájuk épül? gyakorlattal.

Bogár László – magyarhirlap.hu

Ajánló